

thi Folkeskolen skal ikke være en Eksamensskole, Folkeskolen, Børneskolen fra det syvende til det fjortende Aar, skal være en Skole, hvor der gives Almendannelse, hvor Undervisningen bliver afmaalt paa en bestemt Maade med det for Øje for den store Mængde af Landets Børn at give Grundlag for en Almendannelse, hvorpaa der kan bygges videre, saaledes at de fra Folkeskolen kan søge hen, hvor de har Lyst, nogle til Haandværk, nogle til Landbrug, nogle til Søfart, nogle til Industri, overhovedet hvor de vil, nogle kan ogsaa gaa ind i Gymnasierne og Realskolerne, hvis de vil det, det bliver deres egen Sag. Men begynder man med, at Folkeskolen er det første Trappetrin paa Stigen, gør man Folkeskolen til den underste Etage, til en Kælderetage for den lærde Skole, saa er man inde paa et Eksamenstvæsen, hvor man ser op til Eksamen med det for Øje, at man kan hoppe fra det ene Trin til det andet, indtil man lander i Universitetet. Det er det, jeg advarer imod, og derfor spørger jeg: Hvad er Meningen? Har jeg Tilslutning hos den ærede Ordfører (Vilhelm Rasmussen) i dette Øjeblik? Har jeg Tilslutning hos Ministeren til min Tanke om, at Folkeskolen er den Skole, som gælder Børneundervisningen indtil Fjortenaarsalderen, og som ikke i Ordets egentlige Forstand skal lægge an paa at være en Skole med Eksamensterperi, men skal være en Skole, hvori man opdrager Ungdommen og giver den en samlet Undervisning, der kan danne et Hele som Grundlag for en Almendannelse? Derfor er jeg ked over at se Realskolen plukke saa mange af Folkeskolens flinke Børn, hvorfra de gaar ud i en meget ung Alder og gaar over i en anden Skoleart og aldrig faar et sammenhængende Hele i deres Opdragelse, de faar noget Plagiat hist og her, men aldrig en virkelig samlet Undervisning.

Jeg holder altsaa stærkt paa, at Adgangen til vore Seminarier skal staa aaben for alle, der har de nødvendige Kundskaber, som ikke behøver at have resulteret eller have givet sig til Kende i en Eksamen. Det er Maalet for mig ved Behandlingen af dette Lovforslag — og det er det, jeg vil gøre mig til Talsmand for —, at man holder paa, at Hovedvægten ved Optagelsen paa et Seminarium skal lægges paa Eksaminandens Udviklingstrin og Kundskaber i Folkeskolens Hovedfag, og disse Fag er for mig Kristendomskundskab, Dansk, Skrivning, Regning, Fædrelandshistorie og Geografi. Børn, der er vel undervist i disse Grundfag, hvad enten de har taget Eksamen eller ej, helst uden nogen Eksamen, bør have Adgang

til at komme ind paa Seminarierne. Men jeg er bange for, de bliver skubbet til Side, hvis man vedtager Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det her er fremsat. Til Folkeskolens Fag hører heller ikke fremmede Sprog. Jeg ønsker, at Undervisningen i Seminarierne ikke alene maa være en fortsat Undervisning i de almindelige Kundskaber, men at det sidste Aar i Seminarieuddannelsen maa være et Aar for en mere moden Udvikling. Derfor har jeg i Kommissionen tiltraadt Forslaget om en 4-aarig Uddannelse. Jeg ved nok, at der er forskellige Medlemmer, som ikke deler denne min Opfattelse, men Opfattelsen har jeg og vedstaar. Naar man ikke vil lægge Eksamenstvæsen, Realeksamen, til Grund for Optagelsen, kan man ikke undlade at gøre Undervisningen i Lærerskolerne 4-aarig, saa meget mindre som man ikke kan undlade, at der bliver undervist i Sprog paa vore Seminarier. Jeg mener, at man ikke ved Optagelsen paa Seminarierne skal kræve, at de paagældende har faaet Undervisning i Sprog, det vilde gøre det umuligt for almindelige Lærere, der skal forberede den unge til Seminariet, at tilfredsstille saadanne Krav, jeg mener heller ikke, at Sprogundervisningen paa Seminarierne skal være obligatorisk, men jeg ønsker, at der maa være Undervisning i Sprog, i Tysk og Engelsk for de Lærere og Lærerinder, der vil have Ansættelse ved Skolerne i Byerne og de større Stationsbyer, som har en købstadlignende Bebyggelse. Der maa paa Seminarierne være Lejlighed for dem til at faa Undervisning i Sprog, men saa kan man ikke undvære en 4-aarig Uddannelse. Jeg ønsker imidlertid, at det sidste Aar paa Lærerskolerne eller Seminarierne maa være et Aar, som ikke anvendes til Eksamensterperi, det maa være overstaet, men hvor Undervisningen meddeles mere gennem Foredrag og Samtaler; i det hele taget skal de værdende Lærere i det Aar kunne fordybe sig i de enkelte Fag, saa at de faar mere Forstaelse af Stoffet og en selvstændig Opfattelse af det, de har lært. De skal fordybe sig i Stoffet, saaledes at det mere bliver et Modenhedsaar for dem, et Udviklingsaar, før de gaar fra Seminariet ud til Skolegerningen i det praktiske Liv. Derfor har jeg tiltraadt Kravet om en 4-aarig Uddannelse. Jeg tror ikke, man slipper for en af Delene: enten Kravet om Realeksamen for Optagelse paa et Seminarium, hvad jeg altsaa paa det bestemteste advarer imod, eller ogsaa en 4-aarig Uddannelse. Jeg siger: Enten-eller, det gør mig ondt, at jeg ikke her kan tilfredsstille den højtærede Minister, der vil Baade-Og. Jeg vil kun en 4-aarig